

▼

A munkaruházati ipar mára húzóágazattá nőtte ki magát, és komoly versenyhelyzet alakult ki ebben a piaci szegmensben. A korábbi egységes „strandkorlátkék” kétrészes vagy kantáros „melósruhák” ideje már ugyan rég lejárt, de a mai napig láthatjuk ezeket a kombókat alkalmazottakon. Valljuk be, megbízóként, ha bokavillantós indigókék kertész nadrágos brigádokat pillantanék meg, ahogyan a kerti kapu felől alakzatba fejlődve tartanának felénk.... Nem biztos, hogy a várva várt gardróbunk beépítőire gondolnánk, sokkal inkább egy eltévedt vízóracsere-lő brigádra. Ez a stílus már a '90-es években sem volt túl bizalomgerjesztő, de akkoriban még elfogadták az ügyfelek, ez volt a hazai trend. Aztán ahogy fejlődött a szakma, a marketing és nőttek az elvárások, fejlődtünk mi is, asztalosok, ácscok, gépészek. Csak az a fránya kék szín, az volt kiverhetetlen a fejekből.

BLÅKLÄDER MUNKARUHÁZAT

Szerencsére a munkaruházat fejlődik, és nem csupán nadrágokra, pólókra és kabátokra korlátozódik. Sokkal többet nyújt egy-egy nagy múltú, komoly tradíciókkal rendelkező cég, mint egy nemrég a piacra benyomulni kívánó kisebb termékpalettával rendelkező „újjonc”. A cégek közti verseny az árral kezdődik, de a minőséggel zárul. A bökkenő, hogy mire megtaláljuk a megfelelő minőséget, addigra akár 2–3 márkát is kihordunk (2–6 év!), de igazából nem viseljük, csak hordjuk és ez óriási különbség. Felvesszük, mert adták, vagy, mert erre futotta, de rövid, hosszú, bök, szorít, bevág,

susog és úgy szedi össze a koszt, mint semmilyen más ipari porszívó. Jómagam is elkoptattam már pár szettet 25 év alatt. A strandkorlátkék kantáros nadrággal debütáltam, amit a helyi rongytépő műhelyben lehetett kilóra venni. Úgy gondoltuk a környéken, hogy ha Dietrich von Hildebrandnak megfelelt a Steyr gyárban akkor mi sem fogunk csalódnani. Akkor még nem tudtam mi az, csalódnani munkaruha vonatkozásában, és igazából ezt a fogalmat tíz éve értettem meg, amikor elkezdtem kicsit többet költeni az átlagnál azokra a ruhákra, amiket nap mint nap 8–12 órában viselek.

A JÓ MUNKARUHA VÉD, FUNKCIONÁLIS, KÉNYELMES, TARTÓS ÉS BIZALMAT KELT

Ez az öt ismérve a megfelelő öltözetnek, amit minden reggel felvesszünk és lemegyünk benne a műhelybe, felmérünk, beszerelünk, alapanyagot vásárolunk. Sok gyártó már réges-régen felismerte ezt, de ezen túl rendszerbe is szervezte a ruhadarabjait. Amíg egy divatruhára emberek tízezreket költenek, hogy egy rendezvényen parádézhassanak, majd két év múltán a gardróbban pakolgassák, mert eljárt felette az idő, addig a munkaruházat egy kicsit a háttérbe szorul. Akár munkavállalók vagyunk, akár munkáltatók, mindig van egy lélektani határ, hogy mennyit szánunk a „cuccra”, miközben többet viseljük, mint az utcai ruháinkat.

A munkaruha kategóriájába beletartozik a formaruha és a munkavé-

delmi ruházat is. Míg a formaruha fő funkciója az egységes viselet megteremtése, addig a munkavédelmi ruházat a veszélyes munkakörben dolgozók testi épségét hivatott megővni, ugyanakkor szintén kialakítható egyfajta stílus, ami az adott vállalkozásra jellemzővé válhat. A munkavédelmi ruházat biztosítása a munkáltató kötelessége. Fogjuk fel ezt úgy, hogy egy olyan befektetés, ami már rövid távon is megtérül. Munkatársaink megbecsülésének előlegeként, majd az egy közös célért történő közös munka zálogaként kellene gondolni erre. Egy jó logó ma már elengedhetetlen, és egy-egy ütős szlogen is sokat lendít a marketingen. De a két legfontosabb akkor is a munkánk minősége és a megjelenésünk professzionizmusa.

A SVÉD MINŐSÉG

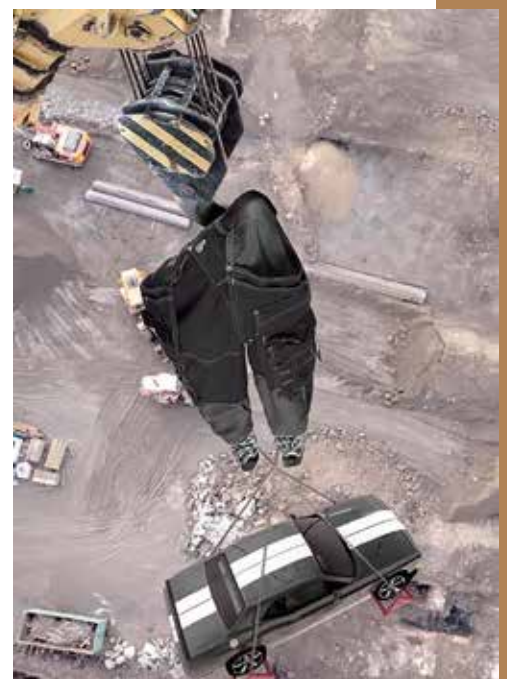
IKEA, Volvo, Saab, dinamit. Mi van még? BLÅKLÄDER. Kezdjük a kiejtéssel, mert a „svédem” elég rossz reggel. Blåkläder, vagy Blaklader. Jelentése: kék köpeny. 1959 óta készítene munkaruhákat. Aki nem találkozott a névvel, nyugodjon meg, én sem. Eddig. Pedig idehaza 2004 óta kizárólagos importőre és forgalmazója a 4Hend Kft.

Székely Gáborral, a 4 Hand Kft. ügyvezetőjével beszélgettem egy augusztusi délutánon, a bemutatótermükben Budán. A madarak fütyörésztek, mi kávéztunk, szakmáztunk. Én hoztam a tájékozatlan figurát, Gábor pedig mesélt.

Olyan magabiztossággal mesélte, hogy a Blåkläder a munkaruhák Ferrarija, hogy a kezdeti ódzkodásom átalakult kíváncsisággá. Miközben hallgattam, hogy megszállottak egy standard nadrágot használtak hevederként pár autó felemeléséhez, már rajtam is volt egy nadrág.

Gábor kajánul vigyorgott. Én, mint egy igazi „divatguru”, igyekeztem próbára tenni a ruhát. Hajoltam, térdeltem, ugráltam, guggoltam. Semmi az ég egy adta világon! A nadrágot úgy viselem azóta, mintha nem is lenne rajtam. A kényelemről alkotott fogalmam gyökeresen megváltozott. Hozzáteszem, hogy két nappal korábban még egy német topmárka nadrágját hordtam, ami két év után kezdett a lába közénél némi folytonossági hibát mutatni. Pár modellt kaptam még és mind-egyiknél ugyanaz az érzés: kényelem. Azt hiszem, pár éve már volt ilyen élményem, de akkor egy túranadrág volt az alany.

A legérdekesebb az egészben, hogy öv nélkül még nem sikerül „melósnadrágot” hordanom, de itt öv sem kell, és az a bizonyos dekoltázsos dolog sem kap esélyt. Ennek egyszerű oka van. A próbált modell dereka rugalmas és enyhén magas. Természetesen az övbújtatók is megtalálhatók rajta. A nadrág lába köze egy speciális sztreccses anyagból készült és mintha rám

A különböző terméktípusokat számokkal jelölik. A fenti modell a 1459-1142-es számot viseli. De van például négy irányban nyúló 1998-as modell is. Ez erős és puha, a test mozgását követő, rugalmas, négy irányban nyúló anyagának köszönhetően rendkívül kényelmes viselet. Szabása enyhén szűkített. A zsebek és a térdvédőtartó kopásálló CORDURA® Stretch anyagból készültek. Felszereltségét tekintve az X1900 családhoz tartozik. Lengőzsebeket éppúgy találunk rajta, mint mobiltelefon-tartó zsebet, lábszáron elhelyezett extra zsebeket, bővített

öntötték volna. Fel is merült a kérdés, hogy nem szakad-e ki? Gábor megnyugtatóan, hogy ez esélytelen. Aztán jöttek a zsebek, a szín, a fazon. Egyben van a cucc. Vigyorgtam, mint kisgyerek a játékbolt polcait fürkészve.

Ez a nadrág a Blåkläder egyik nyári viseletre tervezett csúcsmodellje! Utcai viseletként is megállja a helyét.

A dupla varrás, a CORDURA-val (speciális nejlonyag, amely erős, rugalmas, kopás- és szakadásálló) megerősített farmer alapanyag a tartósság garanciáját jelenti. Felszereltsége is kimagasló a megszokott munkásnadrágokhoz képest. Mindkét lábszáron extra zsebek, ID kártya-, mobiltelefon-tartó rekeszekkel, cipzáras biztonsági zsebbel.

farzsebeket, és vékony fényvissza-
verő csíkokat a lábszáron.

A színek és azok kombinációja első
ránézésre merőben eltér a megszokot-
taktól. Ebben is más a Blåkläder. Nem
hivalkodó, elegáns, mégis fiatalos és
jól kombinálható. A termékpaletta
széles. A standard ruhadarabokon
túl, tetőtől talpig felöltözhetünk. Cipő,
zokni, aláöltözet, sapka, öv, póló,
kabát, pulóver. Minden van, még
az is, amire nem is gondolnánk. Az
öv például elastikus, de nem véko-
nyodik el használat közben, viszont
ülő, guggoló helyzetben nem szorít,
finoman követi a test változását. Apró
részletek, amikre nem is gondolnánk.

Ezek a ruhák sokkal többet jelen-
tenek mindannál, amit az átlagos
felhasználó egy munkaruháról
elképzelt. A Blåkläder kataló-
gusaiban és fotóin látható sáros,
rideg és veszélyes munkaterület
nem pusztán mutatós illusztráció,
hanem ezen ruhadarabok fejlesz-
tésének része. A svéd tervezők és
mérnökök viszonya a munkához
és a munkaruhához számunkra
egészen meglepő. Folyamatosan

és tudatosan keresik a különleges,
minél nagyobb kihívásokat jelentő
munkaköröket és tevékenységeket.
Mindenki, aki ezen ruhadarabok
gyártásában részt vesz, a ruhák ter-
vezői, alkotói egyfajta jó értelemben
vett versenyként élik meg ezeket a
kihívásokat. Személyes sikernek és
örömforrásnak tekintik, ha sikerül
újabb és újabb kihívásnak eleget
tevő munka- és védőruházatot al-
kotniuk. A Blåkläder ruházat minden

területen az elérhető maximumot, a
kompromisszummentes minőséget
tekinti célnak.

A Blåkläder-katalógus is valami
hihetetlen vizuális módon tárja az
érdeklődő elé a termékeket. A fotók
kidolgozása és tálalása is nagyon
progresszív. A termékeket nem
egy steril környezetben fotózták
be. Így még izgalmasabbá, kicsit
már misztikus hangulatot árasztó
hatásúvá teszik a brandet.

Gábor büszkén mutatja a katalógusfalat. Itt vannak bekeretezve az elmúlt évek címlapjai. Nevesebb divatmagazinok borítói nem festenek ilyen jól, mint a Blåkläderé.

Nem véletlen, hogy az eltelt fél évszázad alatt ezek a ruhadarabok piacvezetővé váltak, és a világ jelentős részén a minőség és az örök élet színvonalává vált a Blåkläder márkanév. Európai gyártóról lévén szó természetes, hogy a ruhadarabok az abszolút tartósságuk mellett minden szükséges európai szakmai és biztonsági előírásnak is megfelelnek. A saját kézben tartott technológia éppúgy fontos, mint a számtalan szabadalom és fejlesztés, az alapanyagok és a késztermékek minősége. A Blåkläder a gyártás emberi oldalára és körülményeire is odafigyel, önként vezette be és alkalmazza az SA 8000 tanúsítványt, amely a gyártás folyamatának munkafeltételeit és körülményeit szabályozza.

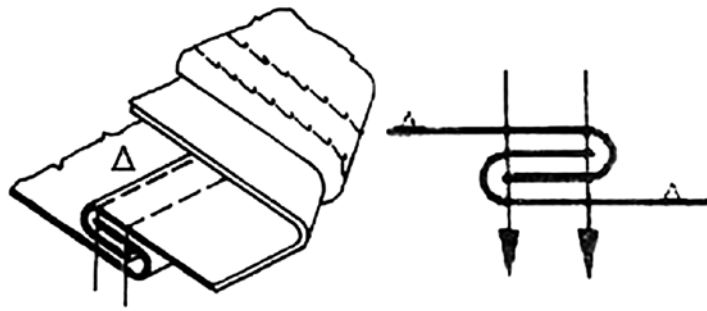

A Blåkläder fejlesztései hozzájárulnak annak az öt tulajdonságnak a biztosításához, amelyekből egy munkaruha tökéletes lesz. Ezen túlmenően folyamatosan kutatják, keresik a megfelelő alapanyagokat, amelyek segítenek elérni a céljaikat.

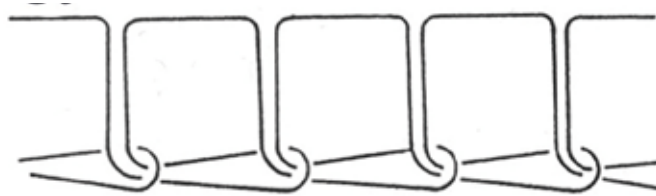
Ilyen például a Wabtech, amely véd a szél és a csapadék ellen. Kétrétegű, szélálló és víztaszító külső réteg légáteresztő membránnal, poliuretán- (PU) bevonattal. Ezt az anyagot kimondottan munkaruházat készítésére fejlesztették ki. Nagy kopásállóságú, könnyű üvegszállal erősített konstrukció. A vízcseppek átmérője nagyságrendileg nagyobb, mint az izzadtság párájéé, így a belső oldalról a pára áthatolhat a membránon, míg az esőcseppeket a ruhán kívül tartja. (Jó, ha tudjuk: A lélegzésre képes anyagok tulajdonságait két paraméter írja le: az egyik az anyag lélegző képessége ($\text{gramm/m}^2/24 \text{ óra}$), a másik pedig a víztartó képesség, ami megmutatja, hogy milyen magas vízoszlop (mm) nyomásának képes ellenállni.)

A munkaruhák egyik sarkalatos pontja az anyagválasztás mellett a varratok minősége. Nem egy munkaruhánál tapasztalható, hogy a cérna elszakad a nagyobb igénybevételű helyeken, illetve foszlik a szövet. A Blåkläder ruhák varratait általában interlock varrógéppel készítik, és az összeállított anyagokat dupla tűzéssel egyesítik. Az erős igénybevételre készült nadrágok úgynevezett francia (vagy lapos) varrással, láncöltéssel készülnek.

A láncöltés lényege, hogy az öltések rugalmasan vannak kialakítva (farmernadrágok belső részén ilyen látható), ezáltal sokkal nagyobb igénybevételt képesek elviselni. A cérna hosszanti nyúlása miatt rugalmasabb a kapcsolat.

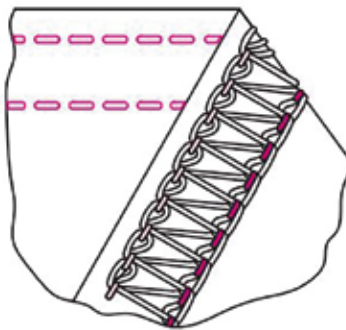

Francia varrás

Egyfonalas láncöltés

Mindezekon felül az anyagok széleit a foszlás megakadályozása érdekében vagy interlock vagy fedőző varrattal készítik.

Ezeknek a varrási technikáknak köszönhetően egy nagyon masszív, strapabíró terméket tudnak készíteni. Természetesen maga a varrás még nem jelenti azt, hogy egy mindent kibíró terméket kapunk. Ahhoz szükségünk lesz még egy kiváló minőségű, az igénybevételnek megfelelően méretezett, tervezett alapanyagra is. Bamboocharcoal (bambusz szén-szál anyag) – a bambuszt speciális égetési technológiával szenesítik. Ezután nagyon finom porrá zúzzák, majd átítatják vele a fonalat. Az így

kezelt alapanyagból készítik ezután a textíliát. A bambusz a „bamboo kun” nevű anyagnak köszönhetően természetes baktérium-, gomba- és mikrobaölő tulajdonsággal rendelkezik. Ezért kiváló a szagtalanító tulajdonsága. A bambusztextil 60%-kal több nedvességet nyel el, mint a pamut, és saját súlyának a háromszorosát képes felszívni. A bőrt szárazon és hűvösen tartja mivel a nedvességet 3–4-szer gyorsabban vezeti el a felületről. Cordura – a DuPont cég márkázott anyaga, egy olyan speciális nejonanyag, amely erős, rugalmas, kopás- és szakadásálló. Ezt úgy érik el, hogy az anyag felületén a gyártás közben forró levegővel érintkezik, ez erősebb felületet eredményez, érintés szempontjából pedig hasonló lesz a durva gyapjúhoz. Ennek köszönhető, hogy az anyag teljesen vízálló és fizikailag is ellenálló lesz.

CoolMax – ez is az amerikai DuPont által előállított természetes vízhatlan poliészter. A CoolMax egy modern technológiával a Dacron nevű poliészterrostokból előállított anyag, melynek jellegzetessége a megnö-

velt felületű külső réteg (Dacronból különben vitorlák is készülnek.). Az egyedülálló ún. négycsatornás rostok vízlepergető tulajdonsággal bírnak és a nedvességet gyorsan továbbítják az anyag külső rétegébe. A rostok nagyobb területen való elhelyezkedése a gyorsabb elpárolgásban segít. A CoolMax ezen tulajdonsága által a testhőmérséklet szabályozásában is képes segíteni. Az anyag laza szálszerkezete kiváló lélegző képességet biztosít. Bélésanyagként, alöltözethez, zoknikhoz, stb. használják. Három különböző CoolMax anyagot gyártanak, háromféle tevékenységhez: CoolMaxEveryday, CoolMaxActive, CoolMaxExtreme. Elastán – egy rugalmas poliuretán, amely szinte a radírgumi tulajdonságaival rendelkezik. Más fonál, pl. a poliamid kombinációjaként használják. A fonal eredeti hosszának a 3–7-szeresére nyújtható meg anélkül, hogy elszakadna, majd visszanyeri eredeti hosszát. A Thanelast szál rugalmas, könnyen tisztítható, ellenáll a tengervíznek és a fénynek. Finom harisnyák, korzetek, mellények, fürdőruhák, elasztikus sportruhák, gallérok, kézelők és övek gyártására használják. Leggyakoribb márkanevei a Lycra (a DuPont cégtől) és a Dorlastan (a Bayer cégtől). Ezek a legfontosabb anyagok, amiket a Blåkläder használ, de ezen túl még számos piacvezető cég anyagait integ-

rálja ruháiba, a tervezett felhasználási területnek megfelelően. A fejlesztés folyamatos és rendületlen. Nemcsak férfiakkal készítene munkaruhákat, hanem hölgyeknek is. Nem kell hangsúlyoznom, hogy a gyengébbik nem sokkal kritikusabb minden ruházattal kapcsolatos területen, de a gyártó megtalálta itt is a közös hangot.

A svéd emberek mentalitása és életfilozófiája eltér a közép-európaiakétól. Ezek a ruhadarabok szenvedélyből, a munka és a munkások iránti csodálatból és szeretetből jönnek létre. A munkának ilyen jellegű megközelítése persze némelyek számára talán kicsit furcsa is lehet. Pedig mindenki tudja a saját életéből, hogy igazán jó minőségű

terméket csak szenvedélyből lehet létrehozni. Ezt a szenvedélyt, ezt a profizmust, odafigyelést és szakmai elhivatottságot, a kihívások leküzdésének örömeit élheti át mindenki, aki a Blåkläder ruházati termékeinek használójává válik. Tendencia, hogy a Blåkläder ruházat vásárlói visszatérő vásárlók lesznek, aki egyszer kipróbálta, nemigen vált más gyártó termékére.

Az öltözék mindenkor állapota, megbízhatósága egy olyan biztonságot kölcsönöz a viselőjének, amit egyelőre a Blåkläder ruhái, kiegészítői biztosítanak a számunkra. ■

Forrás:

www.4hend.hu
Székely Gábor